

HWvEgmond, 2023

Vorbereiding Heilig Avondmaal

1. Beginpsalm - Psalm 65: 1, 2
2. Na de wet - Psalm 38: 1, 5, 8, 11
3. Gebed -
4. Schriftlezing - Exodus 3: 1-12
- Exodus 19: 1 - 25
5. Tussenpsalm - Psalm 99: 1, 4, 5, 6, 8
6. Tekst - **Exodus 19: 10,11**
7. Na de preek - Psalm 43: 1,3,4
8. Na de belijdenis - Psalm 138: 3
9. Gebed -
10. Collecte -
11. Slot - Gezang 18

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

De tekst uit Exodus 19 staat vlak voor het hoofdstuk waar we lezen hoe de Here Zijn volk zal ontmoeten en gaat toespreken.

Daar in hoofdstuk 20 lezen we dat de Here Zijn wet van de Tien Geboden Zijn volk heeft gegeven.

Met het oog daarop wil de Here bij Zijn volk zijn.

Immers de Here troont op de lofzangen van Israël, Psalm 22:4.

Het is Gods grote plan dat eenmaal *alle gelovigen*, van alle tijden en plaatsen Hem rond Zijn troon zullen loven en aanbidden.

Maar broeders en zusters, de grote vraag is: is het mogelijk om hier op aarde die ene God, de Schepper van hemel en aarde, te ontmoeten? Want naast die hoge God zijn wij nietige mensen.

De Here leeft van eeuwigheid tot eeuwigheid. Hij is de Schepper van de tijd.

Maar *ons leven is een ademtocht gelijk*.

God heerst over heel Zijn schepping. Hij kent de harten en de plannen van alle mensen.

Niets ontsnapt aan Zijn aandacht. En wij, *wij kunnen ons enkel bezig houden met wat we zien en horen*.

Hoe kunnen wij ooit deze God ontmoeten?

In Exodus 19 krijgt Mozes de boodschap dat Hij (de Here) naar Israël toekomt om zijn volk toe te spreken, Exodus 20.

Mozes moet in Naam van de Here de Israëlieten roepen om Hem te ontmoeten.

Hij wil met Zijn volk *leven en* hen leren wat Hij met het oog daarop van Zijn kerk verwacht.

De Israëlieten worden geroepen zich met het oog op die ontmoeting te heiligen. Dat wil zeggen: ze moeten er goed bij stil staan *wie ze zelf zijn* en ook *met wie ze te maken hebben*.

En zo wordt in hoofdstuk 19 duidelijk dat je niet *zomaar*, zonder voorbereiding naar God kan toegaan.

God ontmoeten vraagt een grondige voorbereiding.

Volgende week mogen we, zo de Here wil, het heilig avondmaal vieren.

De vraag is: hoe gaan wij naar de tafel van dat avondmaal toe? Kennen wij de Here als de God die ons uitkiest, en zien we in ontzag op naar God die ons roept om Hem te ontmoeten?

Wanneer wij ons *voorbereiden* op de ontmoeting met onze *Here en Heiland* dan is het nodig dat we *weten en geloven* dat we door het bloed van Christus schoon gewassen zijn van het vuil van de zonde.

Het thema voor de preek is:

DE VOORBEREIDING OP DE ONTMOETING MET DE HERE

Broeders en zusters, hoofdstuk 19 is de *inleiding* op hoofdstuk 20.

In dat hoofdstuk lezen we dat de Here die *tien bekende woorden van Zijn verbond* laat horen.

Ze worden elke zondagmorgen hier in de eredienst voorgelezen. Daarom zal het begin ons ook wel bekend zijn:

De Here spreekt:

Ik ben de Here uw God die u uit het land Egypte uit de slavernij heeft bevrijd.

Israël is *verlost* van de druk van de Farao. Gods volk staat hier nu *in vrijheid* bij de berg Sinaï. Ze zijn verlost.

God heeft hen wel gedaan.

Alleen dat is allemaal niet zo *vanzelfsprekend*. Dat wij als ***eigen volk van de Here*** met Hem kunnen *léven* en

biddend met de Here kunnen *spreken*.

En dat we ook door Hem beschermd worden.

Broeders en zusters, *daar zit de eigen liefde en zorg van God zelf achter*.

Hij verlost en bewaart Zijn kerk.

Vanaf Egypte heeft de Here Zijn volk naar de berg gestuurd, vers 2. Daar sloegen zij hun kamp op.

Tegenover *deze berg* had Israël een voorlopige rustplaats. Dit is de berg Horeb.

Dit is dezelfde berg waar de Here Mozes heeft geroepen. Vergelijk hoofdstuk 3. Mozes zorgde daar voor de schapen van zijn schoonvader, toen hij bij *deze berg Horeb* God ontmoette.

Maar die ontmoeting ging ook niet zomaar.

Steeds is het in de Bijbel duidelijk dat geen enkel mens God 'zomaar' kan ontmoeten, zoals je een buurman ontmoet.

God is hoog verheven broeders en zusters.

Wat er leeft in de harten van politici: onze God kent hun plannen.

Ook de heersers van de volken heeft de Here in Zijn hand.

Zijn almacht spreekt ook hierin dat Hij de sterren hun weg wijst.

En heel dat voor ons onmeetbare heelal, de Here overziet alles wat daar gebeurt.

Daarom moeten wij er ook goed van doordrongen zijn dat we niet *zomaar* even aan tafel aanschuiven bij deze God.

Mozes hoorde in hoofdstuk 3 bij het naderen van God de stem van God: Mozes kom niet dichterbij!

De grond waar je op staat is heilig.

Deze berg Horeb is ook de *berg van het evangelie*: Want daar beloofde de Here Mozes dat Hij Zijn volk zal verlossen. Daar moest Mozes zijn werk van maken. En daarbij kreeg Mozes als teken van *Gods belofte* dat hij **samen met Israël** bij deze berg: de Horeb, God zal eren. Dat is het evangelie dat aan Mozes wordt gepreikt. Ik zal zeker Mijn volk verlossen.

Vanaf zijn eerste optreden zag Mozes uit naar dit ogenblik: samen met Gods volk hier bij de Horeb God ontmoeten. En nu in hoofdstuk 19 is het zover. Vers 1-4. Jullie, volk van God, jullie – zo zegt de Here door de mond van Mozes - jullie hebben gezien hoe Ik ben opgetreden tegen Egypte. Maar **ook** hoe Ik jullie op adelaarsvleugelen gedragen heb en je hier bij deze berg bij Mij gebracht heb.

Broeders en zusters, dit is de **zelfpresentatie** van de Here: *hoor wie ik ben*; en wat ik heb gedaan: ik ben **de God van Mijn Woord**.

Egypte dreigde jullie te wurgen, maar Ik, de Here, rukte jullie als Mijn volk weg; *in een oogwenk*.

De Here droeg hen en bracht hen hier bij de Horeb. Ja Hij zal Zijn volk *eenmaal* (aan het eind van de geschiedenis) samenbrengen rond Zijn troon in heerlijkheid.

Onderweg naar die grote dag wil Hij hier bij de Horeb Zijn **volk** ontmoeten. Dat was nog niet eerder gebeurd.

De Here had gesproken met *Abraham, Izak en Jacob; en met Mozes*.

Maar als **volk** had Hij de kinderen van Abraham, Izak en Jacob nog niet ontmoet of toegesproken.

Dat zal nu hier bij de Horeb gebeuren. Bij deze ontmoeting met Israël *vernieuwt de Here Zijn verbond met Abraham*. Maar nu wel duidelijk met het **volk** van Abraham, vers 5 en 6.

Naar Zijn eigen keus zal de Here met Israël als **Zijn eigen volk** verder gaan.

Dat zit niet in de kwaliteiten van Israël. Denk maar *niet* dat de Here ons Zijn genade in Woord en sacrament, komt uitdelen omdat Hij ons zulke beste mensen vindt.

Zijn eigen liefde en Zijn eigen hart gaan naar ons uit.

Dat moet aan Israël maar **ook aan ons** ter voorbereiding op die ontmoeting met de Here verzekerd worden.

Vers 9: de weg tot die ontmoeting wordt door God zelf geopend.

Er zit **hier** op dit moment *in de geschiedenis van het heil* nog een **kloof** tussen de Here en Zijn volk.

Er hangt nog een **gordijn van rook** en de Here verbergt Zich in een wolk, vers 18.

Wanneer de grote ontmoeting op het punt staat te gebeuren, wordt duidelijk: *God is groot en hoog*.

Een machtige majesteit in donkerheid. God kan zich nog niet volop in Zijn heerlijkheid openbaren.

Ook Jesaja *beefde* voor de Here toen hij de heiligheid van de Here zag in zijn tempel, Jesaja 6.

Ook *Johannes* viel als dood neer, toen hij op Patmos de heerlijkheid van Jezus Christus zag. De hoge God **levend** ontmoeten dat is niet mogelijk.

Tenzij!

Dat is het evangelie van vers 10. We mogen leven met en bij *de Here God* wanneer we ons **heiligen**.

Wat is dat heiligen?

Bij dit woord moet je niet denken aan wat de roomsen heiligen noemen. Bij hen gaat het vooral om de vraag:

Ben je zonder zonde? Zo ja, dan ben je voor de roomsen heilig.

Heiligen betekent iets anders. Dan ga je apart staan voor de dienst aan iemand anders.

Maar ga je apart staan voor de *Here* dan noemt de Schrift **dat: heiligen**.

Alleen de Here wil niet dat we niet alleen ons geld of onze tijd voor Hem heiligen, maar dat we **onszelf** apart zetten voor Hem.

Dat we alles doen voor Hem en met Hem alleen.

Dat moet Mozes aan Israël doorgeven: heiligen jullie jezelf voor Mij.

Want er is in het verleden *heel wat gebeurd*.

Gods volk kan niet **zomaar** de Allerhoogste God, de God van het verbond, die ons in Zijn genade heeft opgezocht, ontmoeten.

Er zit een breuk tussen de Here en Zijn kerkvolk.

Broeders en zusters, onze zonden zijn de blokkade in de ontmoeting met God de Here.

Onze zonde hebben de weg tot God afgesloten.

Israël had direct na de uittocht de Here gedankt, Exodus 15. Er was grote dankbaarheid na de bevrijding.

Precies zoals er dankbaarheid kan zijn na een Reformatie.

Maar Gods volk had vrij snel na die *bevrijding uit het diensthuis* op Hem gemopperd.

Na een Reformatie in de tijd van de Richteren en ook in onze dagen, gaan we zo snel weer onze eigen voorkeur volgen. Dan maken we onze eigen regels om God te ontmoeten. Alsof de Here Zelf ons niet roept!

Het volk van Abraham, Izaäk en Jakob mopperde toen er bitter water was. En ook toen er geen eten was wilden ze zelfs liever terug naar Egypte. Naar dat diensthuis van de zonden en de dood, waaruit ze door de Here verlost waren.

Liever terug naar de slavernij dan nog verder met de Here op weg naar het land van de beloften.

Broeders en zusters, wat is het hier een grote genade van de Here dat Hij nu **toch** Zijn volk opzoekt;

toch met hen verder wil als **Zijn volk**. Maar laat het volk zich dan wel *heiligen*.

Laten ze het maar eens tonen dat ze het weten dat ze er zijn voor de Here.

Met dat heiligen zullen de broeders en zusters van Israël drie dagen lang bezig zijn. Zolang duurt het voordat ze zich hebben losgemaakt van wat ze zelf willen en van plan zijn.

Het gaat hier om de oproep: kom tot inkeer. Bekeer u.

Krijg het in de gaten en kom toch tot de hartelijke belijdenis *dat u bent verlost en leef voor de Here alleen*.

Zet al uw andere idealen onder de wil van de Here. Maak u los van de onverschilligheid alsof er geen roeping van God klinkt.

Dit heiligen in drie dagen zijn dagen van voorbereiding voor de ontmoeting op de Horeb.

Maar *daarna* heeft Israël weer gezondigd.

Ze hebben **niet** op God vertrouwd bij de verkenning van het beloofde land.

Later hebben ook hun koningen zich niet aan de heerschappij van de Here onderworpen.

In de heiliging leert God ons te roepen om Jezus Christus. Dat we gaan bidden dat Hij *door zijn Geest ons zal overtuigen* en het ons zal leren hoe we de Here behoren *tegemoet te gaan*.

Bij de voorbereiding van ons ontmoeten met de Here aan het avondmaal is dit ook de voortdurende oproep:

heilig u.

Bid dat de Here Jezus Christus ons door Zijn Geest in het nieuwe leven zal bewaren.

Dat we *vechten* tegen de zonden. En geen plezier hebben in wat de wereld ons als vermaak voorhoudt om ons te verleiden.

Wanneer we zo strijden tegen de zonde en Jezus Christus kennen als onze Heiland, dan zal ons leven heilig zijn voor de Here en kunnen we Hem ontmoeten aan Zijn verbondstafel. Neem daar dan vrijmoedig van het brood en de beker. Doe dat in waar *geloof en vast vertrouwen* dat Jezus Christus voor onze zonde betaald heeft met Zijn kostbaar bloed. Als voorbereiding op de ontmoeting met de Here vraagt onze God dat wij *helemaal gaan voor Hem*.

Vers 6 wijst op die hoge roeping: u zult Mij een koninkrijk van priesters zijn; een heilig volk. Dat is een volk, vers 5, dat de woorden die de Here zal spreken in Exodus 20 ter harte neemt. Daar aan tilt.

Die woorden ook meenemen en overwegen en ze niet zomaar op zij legt of afwijst.

Broeders en zusters, houdt uw verbond met de Here hoog. Laat dat ook merken in een levensstijl voor de Here. Wijs Zijn zorg niet af.

Noch Zijn zorg in de erediensten, noch Zijn zorg die Hij door ambtsdragers u laat doorgeven.

Kom naar de tafel van het avondmaal waar de Here ons in woord en teken aan ons Zijn zorg in Jezus Christus, komt verzekeren.

Broeders en zusters. houdt vast wat u hebt.

Mozes krijgt ook de opdracht om tegen de Israëlieten te zeggen dat ze hun kleren moeten wassen.

Dat wassen, is een *uiterlijk teken* van die heiliging.

In de gewassen kleren is het zichtbaar dat de Here een heilig volk, zonder vlek of smet wil ontmoeten.

Israël moet er voor zorgen dat ze op het ogenblik van de *ontmoeting met de Here* rein zijn.

Weg met alle vuiligheid. In dat teken zie je dat je vuil in bad gaat en er schoon uitkomt.

Dit teken wijst er op dat we alleen *schoon van de zonde de Here tegemoet kunnen gaan*.

Heb je gewassen witte kleren? Dan hebt u toegang tot God.

De Bijbel spreekt vaak over de witte kleren van engelen: *dienaren rond de troon van God*.

Ook *priesters* moeten met *wit* —*gewassen kleren* hun werk doen voor het aangezicht van de Here.

Dat kleed maakt het duidelijk: van onszelf kunnen we niet leven met de Here.

Hoe kunnen wij zonder zonde leven? We zijn naakt en leven in onze schande, Openbaring 3:18.

Zo kunnen we de Here niet ontmoeten en leven.

Het Evangelie is nu dat Jezus Christus ons het witte kleed geeft.

Hij reinigt en wast iedereen die in Hem gelooft **in Zijn kostbaar bloed**. Dat geeft ons het leven weer.

Jezus Christus trekt Zijn kinderen het feestkleed aan.

En in dat feestkleed kunnen wij God ontmoeten.

In dat wassen, dat reinigen maak je duidelijk dat je openstaan voor de genade van de Here. Wie is geheiligd door de Heilige Geest en leeft voor de Here die doet alle vuilheid van de zonden weg.

Hoe kan je anders de Here ontmoeten?

De Here is er zelf bij in Zijn grote heerlijkheid maar wel in de verhulling van de wolken en de rook, vers 18.

Echter *het volk* dat de Here voor Zich geheiligd heeft, dat volk dat apart is gezet en dat Hij als Zijn eigen volk een plaats heeft gegeven naast andere volken, **dit heilig volk** kan Hem alleen rein en schoon kunnen ontmoeten.

Nu is dit het evangelie bij deze ontmoeting bij de Horeb Israël, Gods volk, wij, **kunnen niet** vanuit onszelf leven bij de woorden van de Here.

Later zal Israël zeggen: laat Mozes maar spreken op onze plaats anders sterven wij, Exodus 20:19. Wij kunnen alleen maar God ontmoeten door een Middelaar. Eén die ons wast en reinigt, namelijk Gods Zoon, Jezus Christus.

Bij de Horeb staan we bij een tussenstation op weg naar die allerlaatste grote ontmoeting als de Here Jezus Christus terugkomt op de wolken van de hemel. Hoe zullen wij Hem dan tegemoet gaan?

Het avondmaal is een *voorproef*, **ook** een *voorlopige tussenstop* op weg naar die grote ontmoeting.

In Exodus 19 daalt de Here af voor de ogen van Zijn volk. Alleen daar moet afstand blijven, vers 22.

Ook de priesters moeten op afstand blijven, anders zal de toorn van de Here tegen hen losbarsten.

Hoeveel verder zijn wij! Jezus Christus is op onze plaats door Gods toorn getroffen. Als onze Hogepriester ging Hij *met de schuld van onze zonden op Zich*, als Lam Gods, het oordeel tegemoet.

Maar als de *Zoon van God* heeft Hij onze zonden *verzoend*.

Wie nu op Zijn Woord vertrouwt en de winst van Zijn werk omarmt, zal samen met alle heiligen in waar geloof zeggen: wij zijn verlost: ons witte feestkleed is gekocht.

Volgende week mogen we het avondmaal vieren: Christus roept ons daar om Hem daar te ontmoeten in de tekenen van brood en wijn.

Kom daar als *gemeente van Jezus Christus* geheiligd en gewassen; verslagen onder de zonde en in geloof *getroost door Jezus Christus*.

Kom in het vaste geloof dat de Heilige Geest ons op ons gebed vernieuwt om voor God te leven,

En **kom** in het vaste vertrouwen dat Jezus Christus ons heeft gewassen en ons zal ontvangen.

Nu aan het avondmaal tot versterking van *het geloof dat we straks* eenmaal in een wit feestkleed de hemel ingaan.

AMEN